

PAŽYMA

TEIKIMAS DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PATAISOS PAREIGŪNŲ VEIKLOS ĮSTATYMO NR. XIII-1387 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ

(toliau – Projektai)

(TAP-22-352; TAIS Nr. 22-3336)

2022-04-04 Nr.

Vilnius

Projekto rengėjas: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas:

- optimizuoti bausmių vykdymo sistemos valdymą;
- didinti nuteistųjų resocializacijos efektyvumą.

Projekto uždaviniai:

- sudaryti teisinės prielaidas Kalėjimų departamentą ir jam pavaldžias laisvės atėmimo vietų įstaigas, Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos mokymo centrą sujungti į vieną juridinį asmenį – Lietuvos kalėjimų tarnybą;
- suteikti Lietuvos kalėjimų tarnybai daugiau galimybių savarankiškai spręsti laisvės atėmimo bausmių vykdymo administravimo klausimus;
- eliminuoti laisvės atėmimo bausmių vykdymą reglamentuojančių teisės aktų trūkumus.

Dabartinė situacija.

Lietuvos bausmių vykdymo sistemoje šiuo metu veikia 8 atskiri Kalėjimų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) pavaldūs juridiniai asmenys (laisvės atėmimo vietų įstaigos ir laisvės atėmimo vietų ligoninė), vykdančios kardomąją priemonę – suėmimą, arešto ir laisvės atėmimo bausmes bei profesinio mokymo įstaiga Mokymo centras.

2022 m. Kalėjimų departamente ir jam pavaldžiose pataisos įstaigose įsteigtos 3 782 pareigybės, iš jų: 203 – Kalėjimų departamente ir 3579 – pavaldžiose įstaigose.

2021 m. bausmių vykdymo sistemai buvo skirta 91 116 tūkst. Eur, 2022 m. – 92 382 tūkst. Eur, o 2023 m. planuojama skirti 93 646 tūkst. Eur.

Lietuvoje 100 tūkst. gyventojų tenkantis nuteistųjų skaičius nuosekliai mažėja – nuo 235 (ES vidurkis – 123) nuteistųjų - 2017 m., iki 191 nuteistojo (ES vidurkis – 113) - 2020 m.

Projekto rengėjai nurodo, kad Kalėjimų departamento ir atskirų laisvės atėmimo vietų įstaigų juridinis savarankiškumas apsunkina šios sistemos administravimą, veiklos planavimą, turto valdymą bei investicijų planavimą, reikalauja didesnio administracinės ir vadovaujančias funkcijas atliekančių darbuotojų skaičiaus, neužtikrinamas vienodas tapačias funkcijas atskirose įstaigose atliekančių pareigūnų darbo krūvis, atlyginimų politika.

Pataisos pareigūnų veiklos įstatyme (toliau – PPVĮ) ir Vidaus tarnybos statute (toliau – VTS) nustatyta bausmių vykdymo sistemos organizacinė struktūra, kurią sudaro Kalėjimų departamentas (centrinė statutinė įstaiga) ir jam pavaldžios statutinės įstaigos – pataisos įstaigos, tardymo izoliatoriai ir pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaiga.

Bausmių vykdymo kodekse (toliau – BVK) ir Suėmimo vykdymo įstatyme (toliau – SVĮ) nustatyta bausmes ir suėmimą vykdančių įstaigų ir tardymo izoliatorių steigimo tvarka, šių įstaigų funkcijos.

Projektų esmė. Pertvarkyti:

- Kalėjimų departamentą ir jam pavaldžias įstaigas ir jas sujungti į vieną juridinį asmenį – Lietuvos kalėjimų tarnybą, suteikti jai daugiau galimybių savarankiškai spręsti laisvės atėmimo bausmių vykdymo administravimo klausimus;
- pagrindinius bausmių vykdymą reglamentuojančius teisės aktus - Bausmių vykdymo kodeksą bei Suėmimo vykdymo įstatymą, juose akcentuojant nuteistųjų resocializacijos, užimtumo, švietimo ir kt. klausimus, taip pat papildant naujais principais (konfidencialumas, normalizavimas ir atvirumas), atsisakyti bendrųjų nuteistųjų teisių ir pareigų bei kito bausmių ir sąlygų perteklinio reguliavimo.

Projekto mastas

Atsižvelgiant į tai, kad dėl Kalėjimų departamento pavadinimo ir nuorodų į pataisos įstaigas bei tardymo izoliatorius išbraukimo keičiasi daugiau kaip pusė dalies įstatymų straipsnių, Pataisos pareigūnų veiklos įstatymą, Bausmių vykdymo kodeksą bei Suėmimo vykdymo įstatymą siūloma išdėstyti naujomis redakcijomis.

Keičiant Kalėjimų departamento sąvoką į Lietuvos kalėjimų tarnybos, turės būti pakeičiami 43 įstatymai ir 2 Lietuvos Respublikos Seimo nutarimai.

PPVĮ pavadinimą siūloma pakeisti ir vadinti Bausmių vykdymo sistemos įstatymu (toliau – BVSĮ) ir jame nustatyti:

- bausmių vykdymo sistemos pareigūnų veiklos teisinius pagrindus, padėti, atskirus tarnybos veiklos organizavimo klausimus;
- Lietuvos kalėjimų tarnybos, kuriai būtų pavesta vykdyti kardomąją priemonę – suėmimą, arešto, terminuoto laisvės atėmimo bei laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę;
- Bausmių vykdymo sistemos įstaigų administracinę struktūrą – Lietuvos kalėjimų tarnyba, valdyba, skyriai, juridinio savarankiškumo neturintys Lietuvos kalėjimų tarnybos padaliniai – kalėjimai, kurių veiklą koordinuos kalėjimo viršininkas;
- Lietuvos probacijos tarnybos ir Lietuvos kalėjimų tarnybos bendradarbiavimo principus ir sritis.

Bausmių vykdymo kodekse, išdėstomame nauja redakcija, siūloma:

- atsisakyti dar 1971 m. patvirtinto Pataisos darbų kodekso struktūros ir naudotų sąvokų;
- papildyti naujais bausmių vykdymo principais – konfidencialumo, normalizavimo ir atvirumo principais;
- atsisakyti iki šiol BVK III skyriuje nustatytų bendrųjų nuteistųjų teisių ir pareigų perteklinio reglamentavimo;
- nustatyti, kad bausmės bus vykdomos laisvės atėmimo vietų įstaigoje, kuri gali būti uždaro, pusiau atviro bei atviro režimo;
- susisteminti visas nuteistųjų teises;
- reglamentuoti laisvės atėmimo vietų įstaigos saugumo užtikrinimo klausimus, nustatyti nuteistųjų dinaminio saugumo turinį, nuteistųjų izoliavimo atvejus, saugumo užtikrinimo priemonės ypatingų situacijų metu;
- Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui suteikti teisę nustatyti papildomus izoliavimo kriterijus, jei tai būtina tvarkai laisvės atėmimo vietų įstaigoje palaikyti, nuteistųjų ir suimtųjų saugumui užtikrinti;
- atsisakyti šiuo metu taikomų skatinimo priemonių – papildomos teisės paskambinti telefonu arba pasimatyti suteikimo.

Suėmimo vykdymo įstatyme anksčiau vartota tardymo izoliatorių sąvoka sistemiškai keičiama laisvės atėmimo vietų įstaigos ir suėmimo vykdymo vietos sąvokomis.

Keičiamuose įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Seimo nutarimuose atliekami techniniai redakciniai pakeitimai, pakeičiant sąvokas „Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos“, „Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžios įstaigos“ į sąvokas „Lietuvos kalėjimų tarnyba“, „suėmimo ar bausmių atlikimo vietos“.

Visus su suėmimo bei arešto ir laisvės atėmimo bausmių vykdymo reguliavimu susijusius BVK ir SVĮ nurodytus įgyvendinamuosius teisės aktus siūloma pavesti priimti Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriui.

Siekiant užtikrinti veiksmingesnį bausmių ir suėmimo vykdymo politikos formavimą, BVK ir SVĮ įgyvendinančiose nuostatose siūloma nustatyti, kad Lietuvos probacijos tarnybos direktoriaus ir Lietuvos kalėjimų tarnybos direktoriaus tvirtinami BVK ir SVĮ nurodyti įgyvendinamieji teisės aktai (įskaitant vėlesnius jų keitimus) turi būti suderinti su teisingumo ministru.

Derinimas.

Projektai teisės aktų nustatyta tvarka derinti su Finansų, Krašto apsaugos, Socialinės apsaugos ir darbo (toliau – SADM), Susisiekimo, Sveikatos apsaugos (toliau – SAM), Švietimo, mokslo ir sporto bei Vidaus reikalų ministerijomis (toliau – VRM), Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaiga ir bausmių vykdymo sistemos įstaigų darbuotojų interesus atstovaujančiomis profesinėmis sąjungomis.

Derinimo pažyma parengta dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos pateiktų pastabų ir pasiūlymų.

Projekto rengėjai neatsižvelgė:

- į SADM pasiūlymus dėl patikimumo reikalavimų nevyriausybinėms organizacijoms, kurios ketina vykdyti nuteistųjų resocializacijos veiklą, nustatymo ir Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-693, atsižvelgiant į keičiamus Kalėjimų departamento ir jam pavadžių įstaigų pavadinimus, tikslinimo;
- SAM siūlymą atsisakyti perteklinio BVK reguliavimo, nurodant, kad Sveikatos apsaugos ministerija organizuoja laisvės atėmimo bausmes atliekančių nuteistųjų asmens sveikatos priežiūrą, kuri įtvirtinta ir galiojančioje BVK redakcijoje;
- į VRM pasiūlymus, centralizuojant bausmių vykdymo sistemos įstaigas, naujos redakcijos PPVĮ ir BVSĮ projektuose nenaikinti atitinkamų padalinių ir jų pavaduotojų rotacijos instituto; SVĮ projekto nuostatą dėl judriojo ryšio tinklų aprėpties ribojimo suderinti su Ryšių reguliavimo tarnyba; tikslinti BVSĮ pateikiamą konvojavimo apibrėžimą ir papildyti nuostatomis, nustatančiomis konvojavimo teisinį pagrindą (konvojavimas vykdomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka).

Derinimo pažymoje nėra informacijos apie profesinių sąjungų pateiktų siūlymų suderinimą. Profesinių sąjungų siūlymai derinti darbinio susirašinėjimo tvarka.

Projekto nauda

Optimizavus bausmių vykdymo sistemos valdymą ir daugiau žmogiškųjų išteklių skiriant tiesioginiam darbui su nuteistaisiais, vyks efektyvesnis jų resocializacijos procesas, mažės į įkalinimo įstaigas pakartotinai sugrįžtančių asmenų skaičius ir bausmių vykdymo sistemos išlaikymo kaštai.

Projektu planuojami bausmių vykdymo sistemos pakeitimai įgalins:

- didinti visuomenės pasitikėjimą bausmių vykdymo sistema;
- sumažinti kriminalinės subkultūros poveikį ir padidinti saugumą kalėjimų viduje;
- optimizuoti ir efektyvinti bausmių vykdymo sistemos valdymo ir sprendimų priėmimo procesus, sumažinant:

- vadovaujančių darbuotojų skaičių – 55 proc.; struktūrinių padalinių skaičių – 40 proc.; administracines funkcijas atliekančių darbuotojų skaičių – nuo 20 iki 30 proc.;
- plėsti socialinio darbo ir resocializacijos veiklas ir didinti jas vykdančių darbuotojų žmogiškuosius išteklius (t. y. didinti tiesiogiai su nuteistaisiais ir suimtaisiais dirbančių darbuotojų skaičių);
- subalansuoti bausmių vykdymo sistemos darbuotojų darbo krūvius;
- panaikinti tą patį darbą dirbančių darbuotojų darbo užmokesčio disproporcijas;
- efektyviau naudoti bausmių vykdymo sistemai skiriamus išteklius ir valdomą turtą;
- išspręsti kitas praktikoje kylančias problemas, susijusias su laisvės atėmimo bausmių vykdymu.

Projekto kaštai

Projekto rengėjai nurodo, kad Įstatymų ir Seimo nutarimų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

Atitiktis Vyriausybės programai.

Projektai parengti įgyvendinant Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72, 193.1 papunkčio nuostatas.

Pagal Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. kovo 22 d. nutarimą Nr. XIV-968, Projekto svarstymas Seime planuojamas gegužės – birželio mėn.

Dalykinio vertinimo išvada.

Įvertinus Projektą, atkreipiame dėmesį į šiuos pastebėjimus:

1. Dėl Projekto tikslo – optimizuoti (centralizuoti) bausmių vykdymo sistemos veiklą, tikslintinos aiškinamajame rašte nurodytos Projekto rengimą paskatinusios ir pagrindžiančios priežastys.

- Detalizuoti, atskirti ir tikslinti Projekto tikslus – centralizuoti bausmių vykdymo sistemą, mažinti juridinių asmenų skaičių, stiprinti vidaus ir finansų kontrolę, efektyvinti bausmių vykdymo sistemos vidaus administravimą, atstovavimą, optimizuojant valstybės skiriamus žmonių, finansinius ir turto išteklius ir šiuos siekius pagrindžiant ne abstrakčiais, o konkrečiais ekonominiais - finansiniais skaičiavimais, statistiniais duomenimis, visų valdymo grandžių personalo kaitos tendencijomis pagrindžiančiomis siūlomos pertvarkos modelį ir jos būtinumą.

Didinant bausmių vykdymo sistemos administravimo, veiklos efektyvumą, administracinius gebėjimus, tarnybos bausmių vykdymo sistemoje patrauklumą, sudaryti teisinės sąlygas ir prielaidas tinkamam laisvės atėmimo vietų administravimui, užtikrinti teisės aktus atitinkančias bausmių vykdymo sąlygas ir tvarką, ir taip nuosekliai pasiekti nuteistųjų resocializavimo ir nusikalstamumo recidyvo mažinimo tikslus.

- Nurodant Projektą rengimo priežastis, aiškiai įvardyti šiuo metu veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus Teisingumo ministerijos ir jai pavaldaus Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų, valdymo, administravimo, atsakomybės ir atskaitingumo santykius, problematiką ir reglamentavimo trūkumus, kuriuos tikimasi pašalinti atliekant bausmių vykdymo sistemos centralizavimą.

- Teisingumo ministerija, būdama bausmių vykdymo sistemos veiklai skirtų asignavimų valdytoja, buvo ir yra atsakinga už teisingumo ministro valdymo sričių strateginio veiklos plano efektyvų įgyvendinimą, racionalų skirtų biudžeto asignavimų panaudojimą, tinkamą ir kokybišką investicijų projektų, personalo valdymą, biudžetinių įstaigų įsipareigojimų vykdymą, finansinės atskaitomybės analizę ir kt. Projekto rengimo priežastys tikslintinos ne tik pabrėžiant bausmių vykdymo sistemos decentralizuoto funkcionavimo sunkumus, bet asignavimų valdytojo siekiu, įvertinant bausmių vykdymo sistemos kompleksiskumą, mastą bei problematiką, efektyviau

įgyvendinti asignavimų valdytojo teises ir pareigas, nustatytas Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnyje.

- Nepagrįsta teigti, kad, sumažinus vadovaujančio, administruojančio personalo skaičių ir nukreipus juos darbui su nuteistaisiais, pagerės jų resocializacija ar sumažės recidyvas. Tikslinga aiškiau atskirti sąsajas tarp pataisos įstaigai vadovaujančio, vykdančiosios grandies personalo ir nuteistųjų asmenų priežiūrai tenkančio pataisos įstaigų personalo skaičiaus poreikio ir nusikalstamumo recidyvo mažinimo tikslo. Pataisos įstaiga privalo nuolat funkcionuoti, veiksmingam įstaigos bei nuteistųjų valdymui reikalingas atitinkamas vadovaujančio ir sprendimus priimti įgalioto personalo kiekis, todėl tiesioginis vadovaujančių, administruojančių ir struktūrinių padalinių skaičiaus mažinimas neturėtų būti prioritetas bausmių vykdymo sistemos optimizavimo tikslas.

- Tikslinga detaliau pakomentuoti, kaip dinaminio saugumo modelio įdiegimas veiksmingai prisidės prie bausmių vykdymo sistemos personalo santykio su įkalintais asmenimis suvokimo, ir kokios šios nuostatos sąsajos su bausmių vykdymo sistemos valdymo centralizavimu.

- Nurodyti, kokiose srityse ir kokie standartai bausmių vykdymo sistemoje bus įdiegti ir taikomi, kurių iki šiol nepavyko įdiegti, centralizavus bausmių vykdymo sistemą ir sumažinus laisvės atėmimo vietų juridinį savarankiškumą;

- Detalizuoti, kaip bus suderinta Teisingumo ministro, Lietuvos kalėjimų tarnybos vadovo, Probacijos tarnybos vadovo kompetencija užtikrinant bausmių vykdymo sistemos vieningą valdymą, atstovavimą ir atsakomybę už efektyvų bausmių vykdymo sistemos, probacijos tarnybos tikslų pasiekimą.

- Pakomentuoti, kokie esminiai laisvės atėmimo bausmių vykdymą reglamentuojantys teisės aktų trūkumai buvo identifiukuoti, kuriuos ketinama eliminuoti Projektu.

- Projekte reiktų papildyti informacija apie biudžeto lėšas, kurios bus patiriamos atliekant šiuo metu centrinės institucijos – Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių pataisos įstaigų ir kitų įstaigų centralizavimą - keičiant pavadinimus, dokumentų blankus, antspaudus, pareigūnų pažymėjimus ir pan. Taip pat finansiniais - ekonominiais skaičiavimais, kaip galimai keisis ar nesikeis valstybės biudžeto lėšų poreikis, atlikus bausmių vykdymo sistemos centralizavimą (pvz. įvertinus darbuotojų galimus išėjimus iš darbo, tarnybos, atleidimus ir kt.), ar toks lėšų poreikis buvo planuojamas rengiant strateginius ir veiklos planavimo dokumentus.

2. Dėl Projekto siūlomo teisinio reguliavimo vykdyti struktūrinius pakeitimus

Projektu siūloma šiuo metu galiojantį Pataisos pareigūnų veiklos įstatymą, nustatantį bausmių vykdymo sistemos pareigūnų teisinę padėtį, veiklos organizavimą, uždavinius, teises ir pareigas, prievartos ir šaunamųjų ginklų naudojimo bausmių vykdymo sistemos veikloje sąlygas pakeisti, išdėstyti jį nauja redakcija ir pavadinti Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo sistemos įstatymu.

Galiojančiame Pataisos pareigūnų veiklos įstatyme (toliau – PPVĮ) ir Vidaus tarnybos statute (toliau – VTS) nustatyta bausmių vykdymo sistemos organizacinė struktūra, kurią sudaro Kalėjimų departamentas (centrinė statutinė įstaiga) ir jam pavaldžios statutinės įstaigos – pataisos įstaigos, tardymo izoliatoriai ir pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaiga.

Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu bausmių vykdymo sistemoje veikia ir į būsimą Lietuvos kalėjimų tarnybos struktūrą numatytos įtraukti pataisos pareigūnų profesinio mokymo įstaiga, Laisvės atėmimo vietų ligoninė, likviduojama valstybės įmonė, užtikrinanti pataisos įstaigose laikomų nuteistųjų (suimtųjų) užimtumą darbine veikla bei padedanti nuteistiesiems (suimtiesiems) išsaugoti ar įgyti darbinių (profesinių) žinių, įgūdžių ir kvalifikacijų, rengti juos darbo rinkai.

Atsižvelgiant į tai, tikslinga detalizuoti, kaip bus centralizuojamos ir užtikrinamos pareigūnų profesinio mokymo ir nuteistųjų sveikatos priežiūros įstaigos, nuteistųjų užimtumo organizavimo veiklos arba pakomentuoti, kaip kitaip šie klausimai bus sprendžiami.

3. Dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio ir teisės aktų antikorupcinio vertinimo atlikimo poreikio tikslingumo

Projekto rengėjai nurodo, kad dėl Kalėjų departamento pavadinimo ir nuorodų į pataisos įstaigas bei tardymo izoliatorius išbraukimo keičiasi daugiau kaip pusė dalies įstatymų straipsnių, todėl Pataisos pareigūnų veiklos įstatymą, Bausmių vykdymo kodekso ir Suėmimo vykdymo įstatymą siūloma išdėstyti naujomis redakcijomis.

Atkreiptinas dėmesys, kad Projektu siūlomi ne tik minėtų įstaigų pavadinimo ir nuorodų kituose teisės aktuose pakeitimo klausimai, bet esminiai struktūriniai pertvarkymai:

- įsteigiama centralizuota Lietuvos kalėjų tarnyba, keičiamas „pataisos pareigūnų“ pavadinimas į „bausmių vykdymo sistemos pareigūnų“, „pataisos įstaiga“ į „laisvės atėmimo vietų įstaiga“, nepateikiant detalesnės pertvarkomos bausmių vykdymo sistemos, kaip reikšmingos vidaus tarnybos sistemos statutinės organizacijos, naudos vertinimo ir jai sukuriamos pridėtinės vertės įvardijimo;

- Kalėjų departamento ir jam pavaldžių pataisos įstaigų, mokymo profesinės įstaigos, nuteistųjų sveikatos priežiūros įstaigos bei valstybės įmonės, atsakingos už nuteistųjų įdarbinimą, centralizavimas bei reikšmingas suėmimo, arešto, terminuoto laisvės atėmimo bei laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmių vykdymo įgyvendinimo įgaliojimų perskirstymas, pavedant laisvės atėmimo vietų viršininkams teisę nustatyti bausmių vykdymo tvarką ir sąlygas, kurių nustatymas šiuo metu priskirtas Teisingumo ministro kompetencijai.

Atsižvelgiant į planuojamus esminius bausmių vykdymo sistemos struktūrinius pokyčius bei bausmių vykdymo tvarkų ir sąlygų reikšmingus pakeitimus, tikslinga spręsti dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimo Nr. 276 bei Teisės aktų antikorpucinio vertinimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 8 d. nutarimo Nr. 11, nustatyta tvarka, atlikimo.

4. Dėl įgaliojimų įgyvendinti bausmių vykdymo teisinį reguliavimą perskirstymo pakeitimo

Projekto rengėjai nurodo, kad siekiant didesnio teisėkūros sistemiškumo, visus su suėmimo bei arešto ir laisvės atėmimo bausmių vykdymo reguliavimu susijusius BVK ir SVĮ nurodytus įgyvendinamuosius teisės aktus siūloma pavesti priimti Lietuvos kalėjų tarnybos direktoriui, o siekiant užtikrinti veiksmingesnį bausmių ir suėmimo vykdymo politikos formavimą, BVK ir SVĮ įgyvendinančiose nuostatose siūloma nustatyti, kad Lietuvos kalėjų tarnybos direktoriaus ir Lietuvos probacijos tarnybos direktoriaus tvirtinami BVK ir SVĮ nurodyti įgyvendinamieji teisės aktai turi būti suderinti su teisingumo ministru.

Atsižvelgiant į šiuo metu galiojančio BVK ir SVĮ įgyvendinamųjų teisės aktų mastą ir į tai, kad teisingumo ministras tam tikrus įgyvendinamuosius teisės aktus yra patvirtinęs kartu su Sveikatos apsaugos bei Vidaus reikalų ministrais, tikslinga aiškinamajame rašte detalizuoti, kaip bus sprendžiama tais atvejais, kai įgyvendinamieji teisės aktai iki šiol buvo tvirtinami keleto ministrų.

Lietuvos kalėjų tarnybos direktoriui ir Lietuvos probacijos tarnybos direktoriui pavedimas priimti BVK ir SVĮ įgyvendinamuosius teisės aktus (iki šiol ši funkcija buvo vykdoma tik tam tikru mastu), turėtų būti siejamas su įvertintais Kalėjų departamento analitiniais teisėkūriniais gebėjimais bei pasirengimu vykdyti naujai pavedamą funkciją bei su aiškiu Teisingumo ministerijos įsipareigojimu, teikti reikiamą metodinę pagalbą.

5. Dėl Projekto keičiamų įstatymų projektų derinimo

SVĮ projekte keičiama ne tik anksčiau vartota tardymo izoliatorių sąvoka į laisvės atėmimo vietų vietos (suėmimo vykdymo vietos) sąvoka, bet ir atliekami kiti svarbūs pakeitimai (pvz. suėmimo režimo reikalavimai pervadinami į saugumo užtikrinimo suėmimo vykdymo vietose priemonės (SVĮ projekto 26 straipsnis), atsisakoma asmenų, anksčiau atlikusių su laisvės atėmimo susijusias bausmes atskiro laikymo nuo asmenų, anksčiau neatlikusių su laisvės atėmimu susijusių bausmių, reikalavimo (SVĮ projekto 10 straipsnis); naujai nustatomos suimtiesiems teisės elektorinėmis ryšio priemonėmis kreiptis į gynėją (SVĮ projekto 7 straipsnio 3 dalis), ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą, teisną (SVĮ projekto 8 straipsnio 5 dalis) šiuos ir kitus pakeitimus

tikslinga plačiau detalizuoti aiškinamajame rašte ir juos papildomai suderinti pagal kompetenciją su Generaline prokuratūra bei Nacionaline Teismų administracija.

Atsižvelgiant į tai, kad BVK dėstomas nauja redakcija, jį rengiant atsižvelgiama į Europos šalių praktiką, įdiegiami nauji bausmių vykdymo principai, pervadinamos suėmimo ir bausmių vykdymo įstaigos, pertvarkomi nuteistųjų teisių, laisvių ir draudimų institutai, atsisakoma perteklinio reguliavimo, naujai reglamentuojami nuteistųjų saugumo užtikrinimo klausimai, būtų vertinga ne tik prokuratūros, teismų, bet ir akademinės bendruomenės, kriminologų, bausmių vykdymo teisės specialistų, advokatūros, nuteistųjų globos organizacijų ir kitų suinteresuotų asmenų nuomonė dėl šio įstatymo projekto.

Vyriausybės Teisės grupės pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos pareigūnų veiklos įstatymo Nr. XIII-1387 pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos probacijos įstatymo Nr. XI-1860 atitinkamų straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos suėmimo vykdymo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso pakeitimo projekto, Lietuvos Respublikos mokesčio už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise įstatymo Nr. IX-2332 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto, Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 51, 67, 72(4) ir 82 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto bei Lietuvos Respublikos Seimo nutarimų projektų atitikties įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, pateikiami 2022 m. balandžio 1 d. išvadoje Nr. NV-843.

Siūlome Projekto rengėjui įvertinti Vyriausybės Viešojo valdymo grupės ir Teisės grupės pastabas ir Projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Viešojo valdymo grupės vyresnysis patarėjas

Artūras Norkevičius